

Nr 403.

Av herr **Hansson** i Rubbestad, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 223, angående ändrad lydelse av 35 § civila avlöningsreglementet den 4 januari 1939 (nr 8).*

I proposition nr 223 har Kungl. Maj:t föreslagit ändrad lydelse av 35 § civila avlöningsreglementet den 4 januari 1939 (nr 8). Denna paragraf avser att reglera tjänstemännens rätt till sjukhusvård vid inträffad sjukdom. I det förslag till civilt avlöningsreglemente, som genom propositionen nr 263 förelades 1938 års riksdag, föreslogs ett bibehållande av det gamla systemet med en kategoriklyvning av tjänstemännen, varvid de lägre tjänstemännen, tillhörande lönegraderna A 1—8, skulle i fråga om egentlig sjukhusvård ha rätt till vård å *allmän sal* mot halv avgift, såvida inte sjukdomen var förorsakad av olycksfall eller tuberkulos, då hela sjukvårdsavgiften skall bekostas med statsmedel. Tjänstemän i mellangraderna eller A 9—23 skulle under motsvarande villkor ha rätt till vård å *halvenskilt rum* under det att alla högre tjänstemän från och med 24 lönegraden skulle under samma villkor ha rätt till vård å *enskilt rum*.

Beträffande vården å sinnessjukhus föreslogs även en kategoriklyvning i det att tjänstemän under 24 lönegraden skulle ha rätt till vård å *allmän avdelning* under det att högre tjänstemän skulle vårdas å *avdelning för rumpatienter*.

I två med anledning av propositionen väckta motioner (II: 448 och 449) föreslogs sådan ändring i propositionsförslaget, att kostnaden för sjukhusvård skulle, oberoende av befattningshavarens lönegrad, i regel beräknas efter avgift för plats å allmän sal eller avdelning, varjämte i den ena motionen föreslogs ersättning av statsmedel för hela kostnaden även då fråga icke vore om olycksfall i tjänsten eller fall av tuberkulos.

I skrivelse förklarade riksdagen sig icke vara beredd att då fatta definitiv ståndpunkt till, huru kostnaderna för vården å allmänt sjukhus skulle ersättas och huru de i samband därmed framlagda detaljspörsmålen borde slutligt regleras. Riksdagen hade enligt skrivelsen i sak den uppfattningen att för de särskilda befattningshavarna dessa frågor borde lösas på ett *likformigt sätt*. På grund härav hade riksdagen ansett en omarbetning av 35 § böra ske, sedan ytterligare utredning i ärendet verkställts.

Riksdagens uttalande rörande sjukhusvården innebar alltså ett underkännande av den differentiering efter lönegrad som avgivits i löneregleringsförslaget.

Vid den utredning som i anledning av riksdagens skrivelse verkställts av allmänna civilförvaltningens lönenämnd och kommunikationsverkens lönenämnd ha också de parlamentariska ledamöterna i dessa nämnder med undantag av en i reservation uttalat sig för den likformighet, som riksdagen föregående år efterlyste.

Det nu föreliggande förslaget uppfyller emellertid inte alls detta krav på likformighet. Det är i stort sett samma förslag, som fjolårets riksdag icke ville acceptera.

Såsom framhölls av undertecknad i motion föregående år äro de olika tjänstemännens löner avvägda i löneplanerna utan hänsyn till sjukvårdskostnaderna. Rätten till sjukvård är en vid sidan om lönen utgående social förmån, som bör vara lika för alla, oberoende av löneställning. Den utjämningssträvan mellan olika befolkningsgrupper, som bör känneteckna ett demokratiskt samhälle, känner sig säkerligen mest sporrad till verksamhet, då den skall vidtaga åtgärder till hjälp vid sjukdom. Då bjuder det emot att låta tjänstegraden bestämma graden av hjälpåtgärderna. Ett demokratiskt hjärtelag vill då så gärna bringa samma hjälp, vare sig det gäller hög eller låg, rik eller fattig. Och det är detta demokratiska sinnelag som gör, att jag inte kan gilla den förutvarande och nu föreslagna differentieringen efter lönegrad, då det gäller sjukvården. Följaktligen föreslår jag att sjukvårdskostnaderna för alla tjänstemän må, i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag i övrigt, beräknas efter legosängsavgiften å *allmän sal* beträffande vanligt sjukhus och å *allmän avdelning* beträffande sinnessjukhus. Den vård som numera lämnas å allmän sal och allmän avdelning fyller ganska långt gående krav. Och man tycker knappast det vara en oblyg begäran, att den, som önskar en bättre vårdform, må själv betala mellanskillnaden. Genom sjukavdragets sänkning från nuvarande B-avdrag till det nya lönereglementets A-avdrag erhålles jämväl kompensation för dylik merutgift.

Vid detta mitt förslag förutsätter jag emellertid att där verksläkaren prövar den sjukes tillstånd kräva vård å halvenskilt eller enskilt rum, må kostnaderna bestridas av statsmedel, vid olycksfall i tjänsten samt vid fall av tuberkulos helt, men eljest den del av sagda kostnad, som överskjuter halva beloppet av den för sjukhuset fastställda legosängsavgiften för plats å allmän sal. Till kostnader för sjukhusvård hänföres ock sådant arvode, som i enskilt eller halvenskilt rum vårdad tjänsteman erlagt till för vården ansvarig sjukhusläkare. Men bidrag av statsmedel till dylikt arvode må dock icke överstiga lägsta tillämpliga beloppet enligt den av medicinalstyrelsen för sjukhuset utfärdade rådgivande taxan.

På grund av det anförda hemställs,

att riksdagen må besluta, att 35 § civila avlöningsreglementet den 4 januari 1939 skall erhålla följande ändrade lydelse.

35 §.

Sjukhusvård.

I mom. Kostnaderna för vård å allmänt sjukhus ersättas, i den mån ej nedan annorlunda stadgas, vid olycksfall i tjänsten samt vid fall av tuberkulos helt och eljest till hälften av statsmedel, under förutsättning att verksläkaren eller annan läkare, som tjänstemannen enligt bestämmelserna i 34

§ 1 mom. ägt anlita, förklarar sjukhusvård nödvändig samt under de villkor i övrigt, som nedan anges.

Vid bestämmande av ersättningens storlek skola kostnaderna beräknas:

a) i fråga om egentlig sjukvård enligt den för sjukhuset fastställda legosängsavgiften för plats å *allmän sal*.

b) i fråga om vård å sinnessjukhus enligt den för sjukhuset fastställda avgiften för vård å *allmän avdelning*.

Där beträffande tjänsteman verksläkaren prövar den sjukes tillstånd kräva vård i halvenskilt eller, om sådant ej finnes tillgängligt, enskilt rum, må utan hinder av vad ovan stadgats, av statsmedel bestridas, vid olycksfall i tjänsten samt vid fall av tuberkulos hela kostnaden för vården och eljest den del av sagda kostnad, som överskjuter halva beloppet av den för sjukhuset fastställda legosängsavgiften för plats å allmän sal. I kostnaden för sjukhusvård hänföres ock sådant arvode, som i enskilt eller halvenskilt rum vårdad tjänsteman erlagt till för vården ansvarig sjukhusläkare. Bidrag av statsmedel till dylikt arvode må dock icke överstiga lägsta tillämpliga belopp enligt den av medicinalstyrelsen för sjukhuset utfärdade rådgivande taxan.

Ersättning för vård å allmänt sjukhus må i intet fall beräknas efter dyrare plats än den, som kommit till användning.

Med allmänt sjukhus förstås sjukhus, som tillhör eller åtnjuter bidrag av staten, landsting eller kommun, Konung Oscar II:s jubileumsfond tillhörigt sanatorium, ävensom kuranstalt, som disponeras för pensionsstyrelsens sjukvårdande verksamhet.

2 mom. Kostnader för vård å enskild sjukvårdsanstalt må, under enahanda förutsättning och villkor, som i 1 mom. sägs bestridas av statsmedel intill det belopp, som skulle hava utgått i ersättning vid vård å allmänt sjukhus, dock att, där fråga är om olycksfall i tjänsten, på vederbörande myndighets prövning må bero, huruvida vårdkostnaden må ersättas med högre belopp än nu sagts.

Stockholm den 22 mars 1939.

Axel Hansson
i Rubbestad.

